

TEKSTİL SEKTÖRÜNDE AVRUPA BİRLİĞİ İLE TÜRKİYE ARASINDAKİ REKABET ANALİZİ

Kafkas Üniversitesi İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi Dergisi
Cilt 4, Sayı 6, 2013
ISSN : 1309 - 4289

Nurullah ALTINTAŞ

Arş. Gör.,

Sakarya Üniversitesi İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi İktisat
Bölümü

naltintas@sakarya.edu.tr

Ahmet Gökçe AKPOLAT

Arş. Gör.,

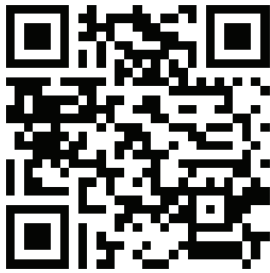
Sakarya Üniversitesi İktisadi ve
İdari Bilimler Fakültesi İktisat
Bölümü

aakpolat@sakarya.edu.tr

ÖZET | Yenice sanayileşmiş bir ülke olan Türkiye tekstil sektöründe dünya ihracat pazarında en yüksek pazar payına sahip olan ülkelere birisidir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'nin AB(27) ülkeleri ile olan dış ticaretinde tekstil sektörü bazlı rekabet düzeyini ölçmektir. Tekstil sektöründeki 2004-2011 dönemi verileri kullanılarak; Balassa, Vollrath ve KİP endeksleri ile rekabet düzeyi incelenmiş ve 2 ortak bulgu saptanmış olup bu bulgular şunlardır: (a) 2004-2011 döneminde Türkiye'nin Avrupa Birliği (27) ülkelerine karşı karşılaştırılmalı rekabet avantajına sahip olması (b) 2011 yılına gelindiğinde söz konusu rekabet avantajının en yüksek düzeye ulaşmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Rekabet Endeksleri, Tekstil Sektörü, İhracat, İthalat

Jel Kodu: F10, F19

Makaleyi çevrimiçi görüntülemek için QR
Kodu okutunuz.

THE COMPETITION ANALYSIS BETWEEN TURKEY AND EUROPEAN UNION IN TEXTILE SECTOR

Kafkas University Journal of
Economics and Administrative
Sciences Faculty
Vol. 4, Issue 6, 2013
ISSN : 1309 - 4289

Nurullah ALTINTAŞ

Res. Assist.,

Sakarya University, Faculty of
Economics and Administrative
Sciences, Department of Economics
naltintas@sakarya.edu.tr

Ahmet Gökçe AKPOLAT

Res. Assist.,

Sakarya University, Faculty of
Economics and Administrative
Sciences, Department of Economics
aakpolat@sakarya.edu.tr

ABSTRACT | Turkey, as a newly industrialized country, is one of the countries having the highest market share in the world's textile exports market. The main purpose of this study is to test the competition level with the EU(27) countries in the textile sector. By using the 2004-2011 data; Balassa, Vollrath and CEP indexes are applied to test the competition level of Turkey. The two common findings are determined: (a) Turkey has a comparative competition advantage against the EU (27) countries. (b) In the 2011, the existing competition advantage reaches to a highest level.

Keywords: *Competition Indexes, Textile Sector, Exports, Imports*

Jel Code: *F10, F19*

Scan QR Code to see this article online

Cite this paper | ALTINTAŞ, N., ve AKPOLAT A. G., (2013). "The Competition Analysis between Turkey and European Union in Textile Sector". KAU İIBF Dergisi, 4(6), 33-42.

1. GİRİŞ

İkinci Dünya Savaşı sonrası dünya iktisat literatürüne egemen olmaya başlayan kalkınmacı retorik daha sonraki yıllarda ithal ikameci model ile kendisini gösteriyordu. Bu model amaç olarak ülkenin ithal ettiği malların yurt içinde üretilmesini öngörüyor ve bunun sağlanması için ithal malları üzerine tarife ve kotalar gibi çeşitli kısıtlamalar konulması ve sübvansiyonlar, ucuz girdi sağlanması, aşırı değerli yerli para ve sabit döviz kuru gibi uygulamalarla yerli sanayinin dış rekabete karşı korunmasını öngörüyordu. Ne var ki bu modelin 1970'lerin sonlarına doğru birçok gelişmekte olan ülkede ithalata eskisinden daha çok bağımlılık, aşırı dış borç yükü, uluslararası alanda rekabet edemeyecek zayıf yerli sanayiler gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkardığı eleştirisiyle 1980'lerin başından itibaren dünyanın birçok ülkesinde dışadönük ve ihracatı özendirilen sanayileşme modeline geçilmiştir. Başkaya (2011) ithal ikameci modelin en zayıf yönünün ülke gerçeklerinden kopuk, diğer sektörlerle bütünlüğü olmayan, görece ülkenin genel ihtiyaçlarına göre daha ileri teknoloji içeren ve nüfusun ancak %10-20'lik bir kesimine hitap eden sanayiler kurulması olduğunu belirtmiştir. Lin (2012) ise aynı paralelde gelişmekte olan ülkelerin karşılaştırmalı üstünlüklerine uymayan sektörlerde yatırımları yoğunlaştırmalarının modelin temel yanlışlarından biri olduğunu belirtmiştir. Her ne kadar Güney Doğu Asya örneği bu durumun istisnası olarak gözüksün de dünya genelinde ortaya çıkan sonuçlar Lin ve Başkaya'nın yorumlarını destekler nitelikte olmuştur. Bu bağlamda gelişmekte olan ülkeler önceleri karşılaştırmalı üstünlüklere uygun olarak emek-yoğun sektörlerle yönelmişler, 1980 sonrası ise kişi başına milli gelir ve tasarruf düzeyi görece eski durumlarına göre yükseldikten sonra sermaye-yoğun sektörlerle yönelmişlerdir.

Emek-yoğun bir faaliyet alanı olan tekstil dünyanın en eski ekonomik faaliyet alanlarından biridir. Özellikle sanayi devriminden sonra gelişmiş ülkelerin ekonomik kalkınmalarında öncü bir rol oynayan tekstil sektörü, daha sonraları Türkiye ve pek çok gelişmekte olan ülke ekonomisi açısından öncü bir sektör olmuştur.

Dünyada ithal ikameci modelin egemen olduğu 1960'lı yıllardan itibaren gelişmiş ülkeler emeğin görece ucuz olduğu gelişmekte olan ülkelere tekstil ürünleri ithalatında kısıtlayıcı önlemlere başvurmuşlardır. Yakın zamana kadar tarife ve kotalar yoluyla dış rekabete karşı korunan tekstil sektörü Uruguay Round Ticaret Müzakereleri sonucunda yürürlüğe giren Dünya Ticaret Örgütü Anlaşması kapsamında bulunan Tekstil ve Hazır Giyim Anlaşması (ATC) uluslararası ticaretin kademeli olarak serbestleştirilmesi ve miktar kısıtlamalarının 1 Ocak 2005 tarihi itibarıyla kaldırılmasını öngörmüştür (Çakmak, 2005:66; Dilber, 2004:89). Dolayısıyla tekstil sektöründe dünya ile sıkı bir rekabete giren ülkemizin rekabet gücü açısından durumu büyük önem kazanmıştır.

Emeğin görece bol olduğu bir ülke olan Türkiye'nin emek yoğun bir sektör olan tekstil alanında uzmanlaşması 1980 sonrası ihracata dönük sanayileşme modelini benimseyen bir ülke olarak tekstil ihracatçısı bir ülke olmayı benimsemesi, gerek karşılaştırmalı üstünlüklere gerekse

uygulamaya konan modelin mantığına uygun bir yaklaşım olmuştur. 2010 yılı itibariyle ülke GSYİH'sının %10'unu oluşturan tekstil üretimi bugün tarımdan sonra en büyük istihdama sahip sanayi dalıdır. (STB, 2010:4). Türkiye tekstil ve hazır giyim sektörlerinde bugün uluslararası pazarın en önemli oyuncularından biri haline gelmiştir (Yılmaz ve Karaalp, 2012:105).

Bu çalışmada dünya piyasasında tekstil alanında Türkiye'nin çeşitli rekabet endeksleri yardımıyla rekabet gücü belirlenmeye çalışılmıştır. İkinci bölümde Türkiye'de tekstil sektörünün yıllara göre genel görünümü ile ilgili bilgiler sunulmuştur. Üçüncü bölümde önde gelen rekabet endeksleri tanıtılmış ve dördüncü bölümde bu endekslerden literatürde en çok kullanılan Balassa, Vollrath ve KİP endekslerine göre rekabet analizleri yapılmıştır. Beşinci ve son bölümde ise sonuç ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

2. TEKSTİL ENDÜSTRİSİNİN TÜRKİYE'DEKİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

2001 yılı başı itibari ile 31.3 milyar\$ olan Türkiye'nin toplam ihracatı, 2011 yılı sonu itibariyle 134.9 milyar\$'a ulaşmıştır. Buna karşılık tekstil ihracatı 2001 yılında 3 milyar\$ seviyesinde bulunmakta iken 2011 yılında 9.3 milyar\$ a ulaşmıştır. Ülkemiz 2011 yılı sonu itibariyle dünya tekstil ihracatının %3.7'lik kısmını temin etmektedir.

2001 yılı itibari ile 41.4 milyar \$ olan Türkiye'nin toplam ithalatı, 2011 sonu itibariyle 240.8 milyar\$ dır , buna karşın tekstil ithalatı 2001 yılı itibari ile 2.7 milyar seviyesinde bulunurken 2011 yılı sonunda 10.5 milyar \$ a ulaşmıştır.

Tablo 1: Türkiye'nin Toplam Mal ve Hizmet İhracat ve İthalat Değerleri (Milyar Dolar)

Ekonomik Faaliyet/Yıllar	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
İHRACAT	31.3	36	47.2	63.1	73.4	85.5	107.2	132	102.1	113.8	134.9
İTHALAT	41.4	51.5	69.3	97.5	116.7	139.5	170	201.9	140.9	185.5	240.8

Kaynak: WTO 2012 verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Yıllar İtibariyle Tekstil Dış Ticareti(Milyar Dolar)

Ekonomik Faaliyet/Yıllar	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
İHRACAT	3	3.2	3.9	4.9	5.4	6.1	7.3	7.8	6.45	7.6	9.3
İTHALAT	2.7	3.8	4.6	5.6	5.9	6.3	8.2	7.5	6.44	9.2	10.5

Kaynak: TÜİK 2012 verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Bu veriler ışığında Türkiye tekstil sektöründe 2001, 2008 ve 2009 yıllarında net ihracatçı konumunda iken, bunun dışındaki yıllarda net ithalatçı konumda olmuştur.

3. REKABET GÜCÜ KAVRAMI

Rekabet literatürde oldukça çok geçen bir kelime olmasına rağmen üzerinde ortak bir tanımı oluşturulamayan bir kavramdır. Bu bağlamda literatürde yapılan tanımlara bakmak faydalı olacaktır. Gündelik yaşamda, menfaat sağlamak amacıyla rakiplerini geçmeye çalışmak anlamına gelen rekabet kavramı iktisadi açıdan iki farklı manaya sahiptir. Rekabet, iktisadi faaliyetlerin etkin bir şekilde devamı için gerekli olan ve stratejik öneme sahip olan bir unsurdur. Aynı zamanda rekabet, bir davranış biçimi olarak da tanımlanabilir. Rekabet, kıt kaynakların sınırsız ihtiyaçları karşılama durumu nedeniyle ortaya çıkan bir olaydır (Bekmez ve Terzioğlu, 2008: 3-4).

Rekabet gücü, yerli bir firmanın ulusal ya da uluslararası bir piyasada rekabet gücüne sahip olması, ilgili firmanın yerli veyahut yabancı rakiplerine karşı fiyat-kalite, zamanında teslim ve satış sonrası hizmet gibi unsurlar açısından hali hazırda ve gelecekte onlara eşit veya onlardan daha üstün olmasıdır (Kibritçioğlu, 1996: 4). Rekabet gücü genel olarak firma bazında, endüstri bazında ve uluslar arası bazda tanımlara sahiptir, biz burada uluslar arası bazda rekabetin üzerinde duracağız. Ulusal yada uluslar arası rekabet gücü, Dünya Ekonomik Forumu'na göre; “ Bir ülkenin ekonomik refah ve yaşam standartlarını iyileştirebilmesi için gerekli olan ekonomik güçtür” (Özkıvrak ve Dileyici, 2001: 165).

Literatürde firma, endüstri ve ulusal perspektifte rekabet gücünü ölçmek maksadıyla çeşitli model ve endeksler geliştirilmiştir. Çalışmada bunlardan Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler, Balassa, Vollrath, Net İhracat Endeksi ve Karşılaştırmalı İhracat Performansı yöntemlerine yer verilmiştir.

3.1. Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler

Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler (AKÜ) yaklaşımı, rekabet gücünü ölçmek amacıyla sıklıkla kullanılan yöntemlerden biridir. Bir ülkenin mal ya da endüstri bazındaki ihracat yapısının ülkenin karşılaştırmalı üstünlüklerini, ithalat yapısının ise karşılaştırmalı dezavantajlarını yansıttığı AKÜ yaklaşımına göre, bir malın ticaret dengesi pozitif ise, o ülke söz konusu malda karşılaştırmalı üstünlüğe, tersi durumda ise bu malın ihracatında rekabet gücünden yoksunluğa sahiptir (Bekmez ve Terzioğlu, 2008:17).

3.1.1. Balassa AKÜ

Balassa'nın (1965) AKÜ yaklaşımı, karşılaştırmalı üstünlüğün gerçek biçiminin, ticaret sonrası verilerden gözlemlenebileceğini varsaymaktadır. Balassa, bir ülkenin belli bir mal ya da endüstri ticaretinde karşılaştırmalı üstünlüğünü ölçmek için, bu mal ya da endüstrinin toplam dünya ihracatındaki payının, ülkenin toplam dünya ihracatındaki payına oranını veren bir indeks oluşturmuştur. Buradaki amaç, karşılaştırmalı üstünlüğün altında yatan kaynakları belirlemekten çok, ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olup olmadığının belirlenebilmesidir (Çakmak, 2005:69).

Balassa'nın oluşturduğu formül :

$$AKÜ1 = (X_{ij} / X_j) / (X_{iw} / X_w)$$

Formülde, 'i' rekabeti yapılan mal, 'j' rekabet yapan ülke, 'w' toplam dünya ihracatı, 'x' ise ihracatı temsil etmektedir.

Endeks ölçümü neticesinde sonuç 1 den büyükse ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu, küçükse karşılaştırmalı dezavantajı olduğu anlaşılmaktadır.

Bir diğer Balassa formülü :

$$AKÜ2 = \ln [(X_{ij} / X_{it}) / (M_{ij} / M_{it})]$$

X_{ij} : i ülkesinin 'j' ürünü itibariyle söz konusu bir pazara yaptığı ihracat

X_{it} : i ülkesinin söz konusu pazara yaptığı toplam ihracat

M_{ij} : i ülkesinin söz konusu bir pazardan yaptığı 'j' ürünü ithalatı

M_{it} : i ülkesinin söz konusu pazardan yaptığı toplam ithalat

Hesaplanan AKÜ değeri için :

$-0.5 < AKÜ < 0.5$ ise söz konusu malda karşılaştırmalı üstünlük marjinal sınırdadır.

$AKÜ < -0.5$ ise karşılaştırmalı üstünlük düşüktür.

$AKÜ > 0.5$ ise söz konusu malda ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğü yüksek seviyededir

3.1.2. Vollrath Endeksi

Vollrath(1991) Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler' in hesaplanabilmesine yönelik alternatif yöntemler ileri sürmüştür. İhracat ve ithalat verileriyle ilgili olan Nispi Ticaret Avantajı, Balassa'nın endeksine denk sayılan Nispi İhracat Avantajı ile Nispi İthalat Avantajı arasındaki farka eşittir. Bunun dışında kullanım açısından uygun olan ln RXA endeksi de mevcuttur. Bu endeks Nispi İhracat Avantajının logaritmasına eşittir. Bu endeks hem asimetri hem de benzer faktör yoğunluğuna sahip rakip ülkelerin aynı hedef pazarda ihracat performanslarına bağlı olarak rekabet güçlerinin kıyaslanmasına olanak tanınması geniş kullanım alanı bulmasına neden olmaktadır(Altay; 2008:226). Üçüncü bir endeks ise açıklanmış rekabet edebilirlik endeksidir. Bu ise Nispi İhracat Avantajının logaritması ile Nispi İthalat Avantajının logaritması arasındaki farka eşittir.

$$RXA = (X_{ij} / X_{it}) / (X_{nj} / X_{nt})$$

$$RMA = (M_{ij} / M_{it}) / (M_{nj} / M_{nt})$$

$$RC_{ij} = \ln (RXA_{ij}) - \ln (RMA_{ij})$$

X ve M sırasıyla ihracat ve ithalatı, i seçilen ülkeyi, j ölçüm yapılan malı, t toplam mal miktarını, n ise karşılaştırması yapılan ülke veya ülke grubunu temsil etmektedir.

RC_{ij} ise j ülkesinin i malında göreceli rekabet üstünlüğü indeksidir.

Vollrath endeks değerinin sonucunun 0'dan büyük olması ülkenin ilgili sektörde karşılaştırmalı avantaja sahip olduğunu göstermektedir. 0'dan küçük olması ise karşılaştırmalı dezavantaja sahip olduğunu göstermektedir.

3.2. Net İhracat Endeksi (NETİHR)

Bu endeks seçilen ülkenin net ihracatının göreceli büyüklüğünü gösteren bir parametredir.

$$NETİHR_i = (X_i - M_i) / (X_i + M_i) * 100$$

Formülde 'M_i' i endüstrisinin toplam ithalatını, 'X_i' i endüstrisinin toplam ihracatını temsil etmektedir (Bekmez ve Terzioğlu, 2008:19).

3.3. Karşılaştırmalı İhracat Performansı Yöntemi (KİP)

KİP endeksi, rekabet gücünün belirlendiği ülkenin ilgili mal grubundaki ihracatının toplam ihracatı ve malın dünya ihracatı içindeki payını karşılaştırmaktadır (Fırat ve Dirlik, 2008:114) Endeks değerinin 100'den büyük olması, ilgili mal grubundaki ülke ihracat payının, aynı mal grubundaki dünya ihracat payından yüksek olduğunu göstermektedir. Donges vd.(1982) 'nin geliştirdiği Karşılaştırmalı İhracat Performansı aşağıda verilmiştir:

$$KİP_{irj} = (X_{ij} / X_{rj}) / (\sum X_{it} / \sum X_{rt})$$

Bu eşitlikte geçen $KİP_{irj}$, i ülkesinin (Türkiye) rakip (r) ülke(ler) karşısında j mal grubunda karşılaştırmalı ihracat performansı katsayısını; (X_{ij}) i ülkesinin j mal grubundaki ihracatını; (X_{rj}) rakip ülkelerin j mal grubundaki ihracatını; $(\sum X_{it})$ i ülkesinin toplam ihracatını; $(\sum X_{rt})$ ise rakip ülkelerin toplam ihracatını göstermektedir.

KİP endeks değerinin sonucunun 1'den büyük olması ülkenin rekabet avantajına sahip olduğunu, küçük olması ise dezavantaja sahip olduğunu gösterir.

4. TEKSTİL ENDÜSTRİSİ ÜZERİNE AB VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI

2008 yılı itibari ile Dünya Ticaret Organizasyonu verileri ışığında tekstil sektöründe ihracatta söz sahibi sayılabilecek ülkelerden olan Türkiye ve AB aralarında rekabet söz konusu olup bu rekabetin derecesi ölçülecektir. AKÜ ve diğer endeksler ışığında Türkiye ve AB'nin rekabet düzeylerini ölçmeye yarayacak veriler aşağıdaki tablolarda gösterilmektedir.

Tablo 3: AB'nin dünya pazarına toplam ihracat ve ithalatı(milyon dolar)

AB	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ABihr.	4718.11	5114.57	5801.70	6807.94	7532.19	5999.37	6545.39	7621.64
ABith.	4562.43	5022.46	5739.99	6716.14	7496.72	5839.45	6404.8	7436.86

Tablo 4: Türkiye'nin AB tekstil ticareti (milyon dolar)

TÜRKİYE	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
AB'ye ihracat	2.473	2.653	3.126	3.615	3.548	2.899	3.249	3.987
AB'den ithalat	2.075	2.072	2.141	2.240	2.140	1.827	2.073	2.052

Kaynak: TÜİK 2012 verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Tablo 5: Türkiye'nin AB dış ticareti (milyon dolar)

TÜRKİYE	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
AB'ye ihracat	36.58	41.36	47.93	60.40	63.39	47.01	52.68	62.35
AB'den ithalat	48.09	52.70	59.39	68.39	74.41	56.51	72.18	91.13

Kaynak: TÜİK 2012 verilerinden derlenerek hazırlanmıştır.

Bu veriler ışığında söz konusu değerleri endekslerimizde kullanarak Türkiye'nin AB(27) ye karşılaştırmalı üstünlüğü ya da karşılaştırmalı dezavantajı olup olmadığını analiz edebiliriz.

$AKÜ2 = \ln [(AB'ye\ yapılan\ tekstil\ ihracatı / AB'ye\ yapılan\ toplam\ ihracat) / (AB'den\ tekstil\ ithalatı / AB'den\ toplam\ ithalat)]$

Tablo 6: Balassa, Vollrath ve KİP Endeksi analiz sonuçları

Endeks	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Balassa	0.449	0.489	0.593	0.603	0.666	0.646	0.764	1.044
Vollrath	0.426	0.558	0.617	0.570	0.702	0.584	0.591	0.756
KİP	5.90	5.59	6.82	6.82	6.69	7.25	7.86	8.22

Tablo-8'de Balassa, Vollrath ve KİP endeksi sonuçları gösterilmiştir. Genel eğilim her üç endeksin gösterdiğine göre Türkiye'nin AB'ye göre rekabetçi üstünlüğünün arttığı yönündedir. 2004 ve 2005 yılları için Türkiye Balassa endeksine göre Türkiye'nin karşılaştırmalı üstünlüğü düşük seviyede iken 2006 yılından sonra yüksek seviyeye çıkmış 0,5 olan marjinal sınırın altına bir daha düşmemiştir. Vollrath ve KİP endeks değerleri ise sırasıyla 0 ve 1 olan sınır değerlerinin her yıl üzerinde seyretmiştir.

Her bir yılı ayrı ayrı incelediğimizde ise şunu görmekteyiz: 2005 yılı için Balassa ve Vollrath endeksi rekabetçi üstünlükte bir artışı gösterirken, KİP endeksi düşüşü göstermektedir. 2006 yılı için her üç endeks artışı gösterirken, 2007 için ilk iki endeks artış gösterirken KİP endeksi sabit kalmıştır. Yine 2008 yılı için ilk iki endeks artışa işaret ederken KİP endeksi ufak da bir düşüşü göstermektedir. Küresel krizin etkisini yoğunlukla hissettirdiği 2009 yılı için ulusal üretim ve küresel çapta daralan talebi nazarı aldığımızda Balassa ve Vollrath endeksi rakip ülkelerin

talebinin aşırı daralması sonucu rekabetçi üstünlükte bir düşüşü gösterirken, KİP endeksi ise yükselişi göstermektedir. Bu da endeksin formülüne bağlı olarak rakip ülkelerin üretimin daralma etkisinin büyük çıkmasından kaynaklanmaktadır. 2010 ve 2011 yıllarında ise her üç endeks rekabetçi üstünlükte artışa işaret etmektedir.

5. SONUÇ

Bu çalışmamızda Türk tekstil endüstrisinin durumu rekabet gücü, çeşitli endeksler vasıtası ile ölçülmeye çalışılmıştır. Türkiye'nin ihracat ve ithalat rakamları ile tekstil sektörüne has verileri AB ülkeleri ile olan dış ticareti kapsamında incelenmiş ve AB (27) pazarına karşı rekabeti ortaya koyulmuştur. Balassa, Vollrath ve KİP endeksleri sonuçlarına göre 2004-2011 dönemi içerisinde 2 ortak bulgu saptanmıştır. Bu ortak bulgular şunlardır: Türkiye-AB (27) rekabet analizinde (a) 2004-2011 döneminde (2004 ve 2005 yılları için sınıra çok yakın sonuçları olan Balassa endeksi değerlerini bir kenara bırakırsak) Türkiye'nin karşılaştırılmalı rekabet avantajına sahip olması (b) Bu rekabet avantajının genel anlamda artan bir seyir izlemesi ve 2011 yılına geldiğinde söz konusu rekabet avantajının en yüksek düzeye ulaşmasıdır.

Bu analizler göz önüne alınırsa; emek-yoğun bir sektör olan tekstil sektöründe AB'ne karşı gözlemlenen rekabet gücündeki artışı devam ettirebilmek, ayrıca Çin ve Hindistan gibi ülkelere karşı olan rekabet gücünü artırabilmek için tekstil sektörü yatırımları işgücü maliyetlerinin düşük olduğu Türkiye'nin doğu bölgelerine kaydırılabileceğini söyleyebiliriz. Bu bölgelerdeki yatırımları teşvik edebilmek adına gerekli altyapı yatırımları ve vergi teşvikleri gibi gerekli mali düzenlemelerin yapılması uygun bir politika olarak gözükmektedir.

6. KAYNAKÇA

- Altay, H. (2008). "Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi Kapsamında Türk Endüstrilerinin Avrupa Birliği (15) Pazarındaki Rekabet Gücü Düzeylerinin İncelenmesi: 1995-2007" Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 2008, Sayı: 21, Ağustos 2008, 215-240.
- Balassa, B. (1965). "Trade Liberalization and Revealed Comparative Advantage," Manchester School of Economic and Social Studies, 33, 99-123
- Başkaya, F. (2011). Kalkınma İktisadının Yükselişi ve Düşüşü, Ankara:Maki Basın Yayın.
- Bekmez, S. Ve Terzioğlu M. (2008). "Rekabet, Rekabet Gücü ve Rekabet Gücünü Ölçme Yöntemleri" Türkiye Avrupa Birliği Sektörel Rekabet Analizleri, Ankara: Nobel
- Çakmak, A. Ö. (2005). " Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler ve Rekabet Gücü: Türkiye Tekstil ve Hazır Giyim Endüstrisi Üzerine Bir Uygulama" Ege Akademik Bakış Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1-2, 65-76.
- Dilber, İ. (2004). " Tekstil ve Konfeksiyon Sanayinin Rekabet Gücü" Yönetim ve Ekonomi, Cilt:11, Sayı:2, 85-98.
- Donges J. vd.(1982) "The Second Enlargement of the Community", Kieler Studien 171.
- Fırat, A. ve Dirlik S. (2008). "Türk Gıda ve İçecek Sektörünün Avrupa Birliği Ülkeleri ile Karşılaştırmalı

Rekabet Gücü” Türkiye Avrupa Birliği Sektörel Rekabet Analizleri, Ankara: Nobel

Kibritçioğlu, A. (1996) “Porter’ın Rekabetçi Avantajlar Yaklaşımı ve İktisat Kuramı”, http://dialup.ankara.edu.tr/~kibritci/wp5_porter.html, Erişim Tarihi:14.11.2012

Lin , J. Y. (2012). New Structural Economics: A Framework for Rethinking Development and Policy

Özkıvrak, Ö. ve Dileyici D. (2001). “Globalleşme, Bölgeselleşme, Mega Rekabet ve Türkiye”, Dış Ticaret Dergisi, 20, 134-162 .

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı (STB) (2010). Tekstil Hazır Giyim Deri ve Deri Ürünleri Sektörleri Raporu, Sanayi Genel Müdürlüğü, Sektörel Raporlar ve Analizler Serisi, 2010 Yılı Değerlendirme Raporu

Vollrath, T.L. (1991). A Theoretical Evaluation of Alternative Trade Intensity Measures of Revealed Comparative Advantage. *Weltwirtschaftliches Archiv*, 130, 265–279.

www.tuik.gov.tr (Erişim tarihi: 05.11. 2012)

World Trade Organization;2012, International Trade Statistics 2012 http://www.wto.org/english/res_e/statis_e/its2012_e/its2012_e.pdf (Erişim tarihi: 05.11. 2012)

Yılmaz, N.D ve Karaalp H.C. (2012) “ Türk Tekstil ve Hazır Giyim Sektörlerinin Uluslar arası Piyasalarda Rekabet Gücü Üzerine Bir İnceleme”, İktisat Fakültesi Mecmuası, Cilt 62, Sayı 1, 103-125.